

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
TOSHKENT DAVLAT SHARQSHUNOSLIK
UNIVERSITETI**

**TARIXIY MANBASHUNOSLIK,
TARIXNAVISLIK, TARIX TADQIQOTLARI
METODLARI VA METODOLOGIYASINING
DOLZARB MASALALARI**

**respublika XVII ilmiy-amaliy
an'anaviy konferensiyaning**

DASTURI

O'tkazish sanasi: 15.05.2025 y., soat 10:00

Manzil: Toshkent shahar, Amir Tevur ko'chasi, 20-uy

Tadbirga ulanish uchun havola:

<https://us06web.zoom.us/j/84414992511?pwd=PN3nf1KabiqL8lEBTQvesA2RosYCjP.1>

Meeting ID: 844 1499 2511

Passcode: 150525

Hurmatli _____ !

Sizni 2025-yilning 15-may kuni Toshkent davlat sharqshunoslik universitetida o‘tkaziladigan “Tarixiy manbashunoslik, tarixnavislik, tarix tadqiqotlari metodlari va metodologiyasining dolzarb masalalari” mavzusidagi an’anaviy ilmiy-amaliy konferensiyaga taklif etamiz.

**Konferensiya
o‘tkaziladigan manzil**

ZOOM havola

KONFERENSIYANING OCHILISHI

- Gulchehra Rixsiyeva** – Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti rektori, professor
Azamat Ziyo – O‘zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi Tarix instituti direktori, akademik
Dilorom Yusupova – Abu Rayhon Beruniy nomidagi Sharqshunoslik instituti yetakchi ilmiy xodimi, akademik

YALPI MAJLIS

Moderator: Mirsodiq Is’hoqov – TDSHU professori, tarix fanlari doktori

- 10:20-10:30** Surayyo Karimova – Abu Rayhon Beruniy nomidagi Sharqshunoslik instituti direktori o‘rinbosari, tarix fanlari doktori, professor
- 10:30-10:40** Olimjon Davlatov – Alisher Navoiy nomidagi Xalqaro jamoat fondi rahbari, filologiya fanlari bo‘yicha falsafa doktori
- 10:40-10:50** Baxtiyor Hasanov – Qatag‘on qurbanlari xotirasi davlat muzeysi direktori, “Shahidlar xotirasi” jamoat fondi raisi
- 10:50-11:00** Rustam Shamsiddinov – Andijon davlat universiteti professori, tarix fanlari doktori
- 11:00-11:10** Shavkat Saidov – TDSHU dotsenti, tarix fanlari doktori
Markaziy Osiyo respublikalarida mintaqqa tarixini o‘rganilishining ilmiy nazariy jihatlari
- 11:10-11:20** Nader al-Vasir – tarixchi, Movarounnahr tarixi va manbashunosligi bo‘yicha mutaxassis (Kuvayt davlati)
Ibn Havqalning Surat al-ard (“Yer surati”) asarida Movarounnahr o‘lkasining holati
- 11:20-11:30** Ja’far Xolmo‘minov – ISFT instituti professori, falsafa fanlari doktori
Irfoniylar tafsirlar va Maybudiyning “Kashf ul-asror” asari
- 11:30-11:40** Baxtiyor To‘rayev – Imam Buxoriy xalqaro ilmiy tadqiqot markazi direktori bosh maslahatchisi, falsafa fanlari doktori, professori
- 11:40-11:50** Halim To‘rayev – Buxoro davlat universiteti professori, tarix fanlari doktori
Tarixiy manbalar Jo‘yi muliyon to‘g‘risida
- 11:50-12:00** Rif’at Abdulla Sulaymon Husayn – Suvaysh kanali universiteti professori, tarix fanlari doktori (Misr Arab Respublikasi)
Nasrulloh Mubashshir at-Taroziyning forscha qo‘lyozmalarni saqlab qolishdagi o‘rni
- 12:00-12:10** Shodmon Vohidov – Buxoro davlat universiteti professori, tarix fanlari doktori
Muhammadyunus ibn Muhammadamin “Toib” va uning asarlari
- 12:10-12:20** Savol-javob va fikr mulohazalar
- 12:20-13:00** Kofe-breyk

SHO‘BALAR

MANBASHUNOSLIKNING DOLZARB MASALALARI

Is’hoqov M.M., t.f.d., TDSHU professori

Zardusht faoliyatida ilohiy hokimiyat g‘oyasining mohiyati

Vohidov Sh., Ergashev J., Buxoro davlat universiteti

Muhammadsodiq Valadi Muhammad Mir Sayyid Muftiy Gulshaniy va uning “Tarixi Humoyun” asari

Madraimov A., t.f.d., O‘zR FA Temuriylar tarixi muzeyi katta ilmiy xodimi

«Уложения Темура» и «Записки Бабура» как важный источник по изучению истории государственности Тимуридов

Xolmo‘minov J.M., f.f.d., ISFT instituti professori

Yusuf Xos Hojibning “Qutadg‘u bilig” asari – turkiyzabon xalqlar “Shohnoma”si

Bahman Akbari, f.f.d., tadqiqotchi (Eron)

Amir Nizamuddin Alishir Navai and Multilingualism in Timurid Literature

Alimov Z.I., t.f.f.d., TDSHU dotsenti

Neyron tarmoqlari zamonda tarixiy manbashunoslikning istiqbollari

Karim Kamal X. Muxammad, t.f.n., tadqiqotchi (Misr Arab Respublikasi)

Археологическая эпиграфика как источник по истории и цивилизации Центральной Азии особая печать Кокандского ханства Алим-хана и ее историческое и археологическое значение (1214–1226 гг.х. / 1799–1811 гг.)

Alimova R.R., t.f.n., TDSHU dotsenti, t.f.n., Tileukulov G.S. M.Avezov nomidagi

Janubiy Qozog‘iston Tadqiqot universiteti dotsenti

Mahmudxo‘ja Behbudiyning tarixiy asarlariga nazar

Mirzayev N.M. t.f.f.d., TDSHU dotsenti

Turkiya Usmonli arxividagi Toshkent tarixiga doir ayrim hujjatlar tahlili

Qodirov Z.M., TDSHU bo‘lim boshlig‘i

Buyuk Saljuqiylar davlati tarixiga oid yo‘qolgan manbalar

Vohidov Sh., Erzarov R., Buxoro davlat universiteti

Сочинение Джамала ал-Карии «ал-Мулхакат би-с-Сураҳ» и ее значение в истории народов Средней Азии и Казахстана

Tohirov J. A., t.f.f.d., O‘zXIA dotsenti

“Sharh tajrid al-kalom” asarining manbaviy-uslubiy tahlili

Xudoynazarov I.B., TDSHU katta o‘qituvchisi

Jaloliddin Tabataboyining “Shohjahonnoma” asarida

Boburiylar darvi tarixining yoritilishi

Tog‘ayeva A.Z., t.f.n., FA Tarix instituti katta ilmiy xodimi

Manbalarda Toshkent – Orenburg yo‘nalishidagi temir yo‘l loyihalari xususida

To‘rayev L.A., t.f.f.n., TDSHU dotsenti

“Rabi’ ul-abror” asarining tarixiy antropologiyadagi o‘rni va ahamiyati

Qorayev Sh.P., t.f.f.d., Qarshi shahridagi Xalqaro innovatsion universiteti dotsenti

Tarixiy manbalarda Buxoro hukmdori Amir Haydar huzurida o’tkazilgan

---

so'fiylik yig'inlarining yoritilishi

Jumayev G'.I., TDSHU tayanch doktoranti

Ibn Hajar al-Asqaloniy hayoti va ilmiy merosi

Sherxanov S.D., TDSHU tayanch doktoranti

Yoqut al-Hamaviy hayoti va ilmiy merosi

Jo'rayev M.X., Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti katta o'qituvchi

IV-X asr musulmon geografiyasida xuroson va movarounnahrning diniy-madaniy muhiti

---

Karimov Sh.Sh., O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi Abu Rayhon

Beruniy nomidagi Sharqshunoslik instituti tayanch doktoranti

"Dastur al-vuzaro" asarining uslubi, manbaviy ahamiyati va uning o'r ganilishi

---

Sa'dullayev Sh.J., TDSHU tayanch doktoranti

Rigvedada qayd etilgan druhyu va turvashu elatlarning etnik identitligi masalasi

---

Muxtorova M.I., TDSHU magistranti

Muhammad Muso al-Xorazmiy "Surat ul-ard" asarining ba'zi tarixiy geografik asarlar bilan qiyoslanishi

---

Qayumov T.T. Buxoro shahar 42-IDUM

Buxoro vaqf qurultoyi materiallari muhim tarixiy manba sifatida

---

Ahmadov X.S., BuxDU tayanch doktoranti

Imloviy o'zgarishlar tarixida "Qizil O'zbekiston" gazetasining manba sifatida o'r ganilishi

---

Toshpulatov S.O., TDSHU magistranti

Sayid Homid Kamyob To'ra hayoti va asarlari

Toshtemirova Sh.Sh., TDSHU magistranti

Some perspectives on women in the Avesta

***TASA VVUF TARIXI, MANBASHUNOSLIGI,
FALSAFASI VA GERMENEVTIKASI***

Xolmo'minov J.M., f.f.d., ISFT instituti professori, Komilov D.R., t.f.n., Tojikiston xorijiy tillar xalqaro universiteti dotsenti

Мудрость испытаний и испытательных бедствий в жизни человека (на основе философского анализа тафсира «Кашф ул-асрор» Абулфазли Майбуди)

Rahimov K.R., t.f.d., TDSHU dotsenti

Tasavvufda iqtisodiy faoliyatga bo'lgan munosabat tarixidan

Komilov D.R., t.f.n., Tojikiston xorijiy tillar xalqaro universiteti dotsenti

Герменевтический анализ исторических и мистических источников суфизма: подходы и роль признания смысла

Mohammad Esmaeil Abdollahi, Assistant Professor, University of Tehran

Happiness in the Humanities: An Analysis of Aristotle's and Ghazali's Views in the Light of Traditional and Modern Dialectics

---

Umurzoqov B.B., f.f.d., Yangi Asr universiteti dotsenti

Xojagon tariqati manbalarining ilmiy-ma'rifiy asar sifatida ahamiyati ("Rashahot" asari misolida)

Pulatova M.R., f.f.f.d., TDSHU dotsenti

Arba'inlarda tasavvufiy g'oyalarining aks etishi

Qalandararov M.S., TDSHU tadqiqotchisi

Klassik fors lirik sheriyatida germenevtik tahlil

Adilov B. B., Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston Milliy universiteti tadqiqotchisi
Najmiddin Komilovning tasavvuf tarixini tadqiq etishda qo'llagan ilmiy metodlari

Abdurasulov Sh., TDSHU tayanch doktoranti

Shveysariyalik sharqshunoslar Fritz Mayer va Anke fon Kyugelgenning tasavvufga oid tadqiqotlari ilmiy tahlili

Tursunboyev A.A., TDSHU magistranti

Yosh avlodni halollik vaksinasi bilan emlash kerak

TARIXSHUNOSLIK, TARIX TADQIQOTLARI METODOLOGIYASI VA TARIXNING UMUMIY MASALALARI

Axundjanov E.A., t.f.d., TDSHU professori

Madaniyat tarixini tadqiq etish metodlari

Saidov Sh.J., t.f.d., TDSHU dotsenti

Bolsheviklarning "qoloq xalqlarni" sovetlashtirish siyosati: Xorazm tajribasi (1920-yillar)

Shabanov J.K., f.f.n., TSHU dotsenti

Mustaqillik yillarda O'zbekiston-Turkiya munosabatlari: siyosiy hamkorlikdan madaniy birdamlik sari

İsmail POLAT, t.f.f.d., mustaqil tadqiqotchi (Turkiya)

Ceditçilik hareketi ve günümüzdeki yansimalari: Neocedit hareketinin metodolojik temelleri

Füsün Türken UYSAL, mustaqil tadqiqotchi (Turkiya)

Uluslararası kapsamında modernite projesi ve tarih yazımı

Alimova R.R., t.f.n., TDSHU dotsenti

Установление правления династии Аштарханидов в Бухарском ханстве

Xaydarov I.M., t.f.d., TDSHU professori, Ibrohimov A.A., TDSHU talabasi

Saljuqiylar davlatining boshqaruvi tizimi va davlat lavozimlari

Agzamova M.M., t.f.f.d., O'zXIA dotsenti

Movarounnahrning islom sivilizatsiyasidagi o'rni

Djumaniyazova F.Dj., t.f.f.d., O'zR FA SHI dotsenti

V-VI asrlarda Hindistonning yangi egalari: Oq xunlar

Bobojonov Sh.U., t.f.f.d., Toshkent davlat pedagogika universiteti dotsenti

Ismoilbek G'aspirali sayohatnomalarida Buxoro tavsifi

Ponomaryova T.L., Toshkent davlat pedagogika universiteti o'qituvchisi

Активизация торгово-экономических отношений Российской империи со среднеазиатскими ханствами во II половине XIX века как необходимое условие развития капиталистических отношений

Abdullayev J.I., Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti o'qituvchisi

Milliy-hududiy chegaralanish va O'zbekiston Respublikasining chegara muammolar tarixshunosligi

Xolov V.Y., t.f.f.d., Fanlar akademiyasi Tarix instituti

Turkiston XVIII asr ingliz tarixshunosligida

Safayev M.M., Turdiyev S.I., O‘zbekiston tarixi davlat muzeyi ilmiy xodimlari

Muso Saidjonov - ilk o‘zbek muzeyschunosi

Raximdjanova N., t.f.f.d., Fanlar akademiyasi Tarix instituti katta ilmiy xodimi

Mustamlaka Turkistonda siyosiy jarayonlar tarixshunosligi

Rahmatilloyev N.H., BuxDU tayanch doktoranti

Qo‘qon xoni Xudoyorxon davrida unga qarshi xonlikda ko‘tarilgan qo‘zg‘olonlar

Hasanov J.J., Oriental universiteti magistranti

Temuriylar davri Toshkent vohasida Islom me’moriy obidalari yuksalishi xususida

Temirov F.U., t.f.f.d., BuxDU dotsenti

Sadriddin Ayniy ilmiy merosida tarixiy tadqiqotlar talqini

Matyaqubova N.M., Urganch davlat universiteti o‘qituvchisi

Xorazm vohasining tarixiy geografiyasi Amudaryo o‘zanlari, sug‘orish tizimlari va arxeologik-geomorfologik tadqiqotlar natijalari

Xudaykulova G.

Повышение социальной активности женщин в суверенном Узбекистане – важнейшее условие устойчивого развития

Qalandarov O‘.F., TDSHU tadqiqotchisi

Eron Islom Respublikasi siyosati tarixida Afg‘onistonning ahamiyati (XXI asr boshlarida)

To‘rayeva N., TDSHU magistranti

Boymirza Hayit asarlarida til siyosatining mafkuraviy va siyosiy mohiyati

Eshmurodov B.T., TDSHU magistranti

Amir Temurning jahon harbiy san’ati rivojiga qo‘shgan ulushi

Ro‘ziqulova Z., TDSHU magistranti

Temuriylar davrida to‘ralar va yirik yer mulk egalarining mulkdorlik munosabatlari va ularning ahamiyatlari

Norqo‘chqarov X.E., Termiz davlat muhandislik va agratexnologiyalar universiteti o‘qituvchisi

Sharqiy buxorolik istiqlolchilik kurashi vakillari (qo‘rboshilar) va ularning Afg‘onistonga muxojirligi haqida mulohazalar (XX asr 20-30 yillari)

Nazirov B.S., Mamasaidova R.Q. Usmonov N.E., Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti

Mustaqillik davri O‘zbekiston tarixshunoslida Amir Temur shaxsi va merosining o‘rganilishi

Shoyimov S.S., Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti katta o‘qituvchisi

Urushda ishtirok etgan o‘zbek o‘g‘lonlarining vatanga qaytishi va urush asoratlari (afg‘on sindromi)

Lapasov B.T., TDSHU tadqiqotchisi

Sovetlarning O‘zbekistonda otkazgan aholini kochirish siyosati (1926-1941 y.)

Tulihev V.K., O‘zXIA magistranti

Onlayn xristian missionerlikda denominatsiya yollari

Yo'ldashboyeva Sh.J., TDSHU talabasi

Hvaranglar – Koreya tarixining o‘ziga xos elita guruhi

Umarova N.R., TDSHU talabasi

Turkiston jadidchilik tarixida ayollarning o‘rni, unutilgan qahramonlar

***ETNOLOGIYA, ETNOGRAFIYASI VA SOTSIAL ANTROPOLOGIYANING
NAZARIY-AMALIY MASALALARI***

Dospanov O.T., t.f.n., I.V.Savitskiy nomidiga Qoraqalpog‘iston davlat san’at muzeyi ilmiy xodimi

***Культурное наследие и идентичность: вклад академика М.К.Нурмухамедова
в изучение традиционной культуры народов Южного Приаралья***

Azizov A.A., t.f.f.d., Fanlar akademiyasi Tarix instituti kichik ilmiy xodimi

***O‘zbek madaniyatida ayrim milliy o‘yinlarning o‘ziga xos xususiyatlari
(qo‘l jangi misolida)***

Abirov V.E., t.f.f.d., TDSHU katta o‘qituvchisi

O‘zbek jamiyatida "ijtimoiy xotira" va uning ramziy ifodasi

Shosaidov A.S., TDSHU tadqiqotchisi

***Arab sayohatchilari va olimlarining etnografik bilimlarning to‘planishi va
etnologik hamda antropologik dunyoqarashning rivojlanishiga qo‘shgan xissasi***

Isaqov R.O., TDSHU tayanch doktaranti

***Xorazm vohasi aholisining an‘anaviy xo‘jalik mashg‘ulotlari va ular bilan
bog‘liq marosimlar xususida***

Buriyev R.R., Denov tadbirkorlik va pedagogika instituti tayanch doktaranti

***Surxon vohasi aholisining jamoaviy va oilaviy marosimlari va uning tarbiyaviy
ahamiyati***

Rashidova Z.R., TDSHU magistranti

O‘zbek milliy taomnomasiga Markaziy Osiyo xalqlari ovqatlarining ta’siri xususida

Ismatova Z., Tarix instituti stajyor-tadqiqotchisi

O‘zbek milliy kiyimlarining tarixiy manbalarda aks etishi

Raxmatullayev M.J., Ijtimoiy va siyosiy fanlar instituti magistranti

***XIX asr oxiri – XX asr boshlarida Turkiston an‘anaviy va zamонавиy ta’lim
tizimining o‘rganilishi xususida***

To‘ychiyev I.M., TDSHU talabasi

***Chust tumani etnoturistik salohiyatini oshirishda pichoqchilik
va do‘ppichilikning o‘rni***

**TOSHKENT DAVLAT
SHARQSHUNOSLIK UNIVERSITETI**

Toshkent shahri, Amir Temur ko‘chasi 20-uy

Tel.: +998712333424

Web-sayt: tsuos.uz